

Motion till riksdagen 2023/24:951

av **Anna-Belle Strömberg och Peder Björk (båda S)**

Jämlik transplantationsvård i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att skapa ett sammanhängande donations- och transplantationsområde över hela riket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige har vi strax över 10 miljoner invånare. Det är i sjukvårdstermer en relativt liten befolkning när man ser till mer ovanliga medicinska tillstånd. Transplantation och donationsverksamhet är i många länder styrda på nationell nivå för att säkerställa att alla landets invånare får samma tillgång till livräddande sjukvård. Ett exempel är USA som med sina ca 330 miljoner invånare har en gemensam organväntelista. I Sverige har vi sex donationsregioner och tre transplantationsenheter (receptientområden). Ett geografiskt område kan tillhöra olika transplantationsområden beroende på vilket organ som skall doneras/ transplanteras.

Donationsområden skiljer sig från receptientområden. I vissa av landets städer går donerade organ till en annan enhet än den där områdets patienter i behov av transplantation opereras. Dessa transplantationsenheter har olika väntelistor och olika tillgång till organ för donation. Väntetiden på livräddande transplantation kan således skilja sig mycket åt beroende på vilken landsända patienten bor i. Det är uppenbart att nuvarande system gör möjligheterna till transplantation ojämlik över landet och skapar onödigt med administration. Siffror från patientföreningen MOD (Mer Organ Donation) visar att antalet donerade organ per miljon invånare varierar mellan 14,2 och 27,8 i de sex sjukvårdsregionerna (2019).

Uppdelningen leder också till att donerade organ inte kan användas optimalt, vilket i värsta fall kan leda till att ett donerat organ inte kan användas alls. Hälso- och sjukvård ska ges efter behov och vara jämlik, oavsett var i landet du bor. Det finns delar av hälso- och sjukvården som utifrån detta grundläggande faktum bäst organiseras nära invånarna och det finns delar som bäst organiseras nationellt. Det här är uppenbarligen något som

med största sannolikhet organiseras bättre inom ett helt nationellt sammanhängande område. Möjligheterna till att skapa ett sammanhängande donations- och transplantationsområde över hela riket behöver därför utredas.

Anna-Belle Strömberg (S)

Peder Björk (S)